

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marție, Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERȚIUNILE

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl.
pentru fie-care publicare.

In interesul școlilor.

Sunt două principii enunțate în legea noastră de instrucțiune, cari bine executate, promovează în mod neîndoios binele instrucțiunii publice, deci ele sunt vădit în interesul școlilor.

E obligată instrucțiunea pentru toți cetățenii statului.

Noi am vorbit despre principiul acesta, și l'am pus în legătură cu un altul, care la noi nu e enunțat încă, dară credem, că în interesul instrucțiunii publice vom veni și la acela, anume vom ajunge, ca instrucțiunea să fie gratuită, să o acopere statul și cetățenii să poată în tota puterea cuvântului împlini cele ce urmează din principiul, care obligă pe toți la cercetarea școlii.

Al doilea principiu enunțat în legea noastră de instrucțiune este, că învățătorii trebuie să fie aplicați definitiv, și numai prin sentință să poată fi amovați dela postul lor.

Cuvintele din articolul de lege XXXVIII din anul 1868 sunt clare în punctul acesta și nu mai încapă nici o îndoială, ele sunt obligătoare pentru toți cei ce susțin școle, și este în interesul școlilor, ca principiul din lege să fie cu rigore executat.

§ 138 din art. de lege XXXVIII: 1868 este de următorul cuprins: Învățătorii se aleg pe viața întrăgă, și pot fi amovați din oficiu numai pentru neglijență gravă, pentru transgresiuni morale, sau pentru abateri civile.

Amovarea se face prin sentință adusă de forul competent.

Dispozițiunea acasta din legea de instrucțiune nu este înșirată între condițiunile din § 11, cari sunt puse la ridicarea școlilor confesionale dară este în interesul școlilor ca și confesiunile întocmai să urmeze.

Și în faptă noi așa am și urmat.

§ 57 din regulamentul pentru organizarea învățământului în școlile populare, votat în sesiunea congresului din 1895 dispune, că devenind vre-un post de învățătoriu vacant, pentru întregirea lui se escrie concurs.

Va se zică postul de inv. devenit vacant trebuie să se întregască imediat în interesul mersului regulat al instrucțiunii și în privința acasta autoritatea bisericească superioară, congresul național-bisericesc a mers așa departe încât a pus termin de 8 zile pentru publicarea concursului. Dacă organul îndreptățit, adică comitetul parochial în termin de 8 zile dela venirea în vacanță a postului de învățătoriu nu publică concursul, atunci în sensul §. 58 alinea 5 protopresbiterul îl va îndatora la împlinirea acelei datorințe, punându-i un alt termin de trei zile. Dacă nici solicitarea acasta nu ar avé succes, protopresbiterul face arătare consistoriului, care va lua măsuri disciplinare față cu comitetul parochial și dispune în sfera proprie de activitate, ca instrucțiunea să nu sufere.

Este deci în deplin acord legislațiunea bisericească cu cea a statului în ce privește instituirea definitivă, pe viață a învățătorilor, la tot cazul în interesul mersului normal al instrucțiunii.

În deplin acord este biserica cu autoritatea statului și în ce privește amovarea învățătorului, căci iată ce dispune § 67 al regulamentului congresual provocat mai sus:

„Învățătorii aleși după prescripțiile acestui regulament se provăd din partea consistoriului cu decret, în care se vor espune și emolumentele salariului, la care este alesul îndreptățit și pe baza acestui decret alesul devine definitiv, și nu se poate amova din post, decât prin sentință disciplinară”.

Sunt deci luate toate precauțele, ca la școlile noastre să se institue în dată după venirea în vacanță a unui post de învățătoriu în calea alegerei un alt învățătoriu, tot în mod definitiv, care este așezat pe viață, și dela acel post numai în cale disciplinariă poate fi amovat.

Acasta o cere interesul instrucțiunii, dară de sigur o cere și interesul personal al învățătorului din toate punctele de vedere, și avem sacra detorință să le combinăm ambele, spre a promova mai cu efect binele școlii.

Practica vieții însă ne arată de multe ori contrariul, ne arată adică comune, în cari dela introducerea statutului organic nu s'a instituit învățătoriu în mod definitiv, ne arată și aceea, că în timpul din urmă sinodele parochiale din una sau alta cauză nu s'a folosit de dreptul de a alege învățătoriu.

În asemenea împregiurări consistoriul s'a ajutat cu instituirea de învățători provizori.

Unii dintre aceștia după serviciu de un an doi, s'au considerat ca aplicați definitiv și fără alegere, au luat refugiu la organele statului, acestea au constatat simplu că cutare învățătoriu a servit doi ani la aceeași școală, a fost înscris pe baza acelui serviciu la fondul regnicolaru de pensiu, deci l'au considerat și ele ca instituit definitiv, și l'au susținut cu forța în oficiu.

În chipul acesta s'a născut conflict între stat și între biserică, care cu puțină bunăvoință pot fi evitate.

Lucrurile în direcțiunea acasta nu s'au îmbunătățit nici până astăzi, și ele trebuie puse pe cale bună, în interesul școlilor.

Cu situațiunea acasta însă va trebui să ne ocupăm mai intensiv.

Căsătoria Arhiducelui Francisc Ferdinand. Joi s'a îndeplinit în palatul Curții din Viena actul depunerii jurământului A. S. Arhiducelui Francisc Ferdinand, carele a declarat în fața Majestății Sale Domnitoriului, a arhiducilor, a demnitarilor superiori de Curte și a ministrilor ambelor jumătăți ale Monarhiei, că recunoște de morganatică căsătoria, ce o va încheia, și pe eventualii descendenți nu-i va considera ca îndreptății la moștenirea tronului.

Actul s'a săvârșit astfel, că M. S. a ținut cătră cei adunați o alocuțiune, prin care i recăcă să fie martori ai evenimentului, apoi urmă cetirea documentului de ministrul Goluhowski. Arhiducele Francisc Ferdinand puse două degete dela mână drăptă pe evanghelie, ceti documentul și formula de jurământ și subscrise cele două esemplare ale documentului, unul german și altul maghiar.

După părerea unor cercuri maghiare prezența guvernului maghiar la actul festiv nu se poate justifica prin legile de succesiune ale sancțiunei pragmatice, care nu cunoște căsătoria morganatică și deci întrebarea că fost'a necesară depunerea jurământului ar avé se fie obiectul discuției parlamentului.

Mâne la 10¹/₂ ore se va serba cununia în capela castelului din Reichstadt, și la dorința Arhiducelui — fără nici o pompă. Majestatea Sa nu va participa la festivitate, ci numai membrii familiilor, primarul orașului, căpitanul cercului, redactorul-șef dela „Wiener Zeitung” și consilierul guvernial Teuber. Promulgarea căsătoriei s'a făcut în biserica Augustinilor din Viena și în biserica parochială din Gross-Priesen, unde a petrecut contesa Chotek până acum.

„Narodni Listy” din Praga, foia Cehilor tineri, din privilegiul căsătoriei arhiducelui Francisc Ferdinand afirmă, că unele cercuri germane inclină a atribui orecare „importantă politică” acestui act. Deși soțiile domnitorilor austriaci, n'au luat parte la politica activă — serie ziarul numit — totuși suntem convinși, că contesa Chotek, ca soția clironomului austro-ungar va păzi cu fidelitate tradițiile neuitatului ei părinte și va contribui la ridicarea splendorii țerei sale natale. Sunt doi ani, de când la primirea deputațiunei boheme din partea împăratului, s'a prezentat rugarea, ca un membru al casei domnitoare să locuiască în Hradsinul din Praga. Acum ar fi timpul potrivit, ca ministrul Körber să propună Monarhiei, ca Arhiducele Francisc Ferdinand după cununie să-și ia residență permanentă în Praga. Pînă acasta s'ar întări raporturile Cehilor cu dinastia și s'ar realiza promisiunea dată deputațiunei, că rugarea de a locui un membru al dinastiei în Praga li se va împlini.

O însinuare tendențioasă.

„Tribuna Poporului” în articolul de fond din Nr. 111 a. c. scrie între altele: „Există o direcțiune politică, — așa vorbește dl Dr. Alexandru Mocsonyi, — care zice, să-și ia Românii speranța dela Corónă pentru totdeauna, pentru-că de acolo n'au ce (? Red) să aștepte nimic și să-și întorcă fața altundeva. Unde? Nu știu nici eu! Noi vom gravita spre Viena, dacă vedem, că punctul de gravitațiune este acolo; noi vom gravita spre Budapesta, dacă vedem, că evenimentele se desvöltă într'acolo; dar vom gravita și spre un al treilea loc, nu la Viena, nici la Budapesta, dacă va fi trebuință”. Care să fie însă acest al treilea loc, dl Dr. Alexandru Mocsonyi nu o spune. Rămâne așa dară constatat, că dl Dr. Mocsonyi a voit să abată politica românească din alvia ei tradițională și să ne ducă pe căi necunoscute. Ce căi? „Nu știu nici eu”, — răspunde dl Mocsonyi.

Iar' locul al treilea din chestiune ar fi după autorul articolului: Petersburgul.

Suntem autorizați din locul competent a declara, că acasta pretinsă enunțațiune a dlui Mocsonyi este o însinuare tendențioasă, ceea-ce de altminterlea a trebuit să observe din capul locului toți aceia, cari cunosc vederile dlui Mocsonyi; iar' spre a ilustra cât de contrare sunt aceste în-

sinuări adevăratelor vederi ale dlui Mocsonyi, ajunge a cita câteva pasage din epistola sa „cătră Comitetul național-central în Sibiu”, de dato Birchiș, 14/26 August, 1891, unde, tractând Dsa chestiunea prezentării Memorandului la Tron și din punctul de vedere al raportului dintre poporul român și dinastie, dl Mocsonyi zice următoarele:

„Pentru-ca să pun însă în deplina ei lumină marea și întrăga însemnătate, ce eu o atribuesc acestui factor politic, (va să zică: dinastiei, — Red) nu numai pentru stadiile de tranzițiune, prin cari trebuie să ne strecorăm, ci pentru întreg viitorul național al poporului nostru, — merg un pas mai departe și în vederea epocalelor evoluțiuni politice, spre cari irresistibil împinși suntem, fac afirmațiunea, că precum viitorul dinastiei noastre zace în aceea misiune, ce are să îndeplinească în Orient, tot asemenea definitivă întemeiere a adevăratei noastre existențe naționale cât mai strîns legată este de acastă misiune a dinastiei.”

Examenale finale.

La școla civilă superioară de fete.

Mercuri, în 14 a lunei curente s'au terminat examenalele dela școla de fete din Sibiu, care dela înființarea ei formeză obiectul principal al preocupățiunilor Asociațiunii propriietare. Examenalele au fost conduse din partea P. O. D. protopop al Sibiuului Ioan Papiu, ca delegat al comitetului Asociațiunii. Decursul și succesul examenelor a fost laudabil, ceea-ce s'au și accentuat din partea tuturor participanților.

Joi a fost încheierea solemnă a anului, împreună cu cântări corale și la pian și cu declamațiuni; mai ales declamațiunile au fost bine alese și potrivite a deștepta și întări sentimentele câte trebuie se umple pieptul unei femei române.

Publicul atât sibian cât și din depărtare a manifestat același interes față de acastă încheiere festivă, ca și în anii trecuți. În fruntea alesului public, era Eminența Sa arhiepiscopul și metropolitul nostru Ioan, încungiurat de o suită mai mare.

După terminarea producțiunilor conform programei, pe care am publicat'o în nrul nostru penultim a rostit dl director al școlii Dr. Vasile Bologa un discurs de încheiere, zicând cam următoarele:

Excelența Văstră! Venerabile Dle Delegat! Onorat Public!

În primii ani dela înăugurarea acestui institut, la ocazia solemnă a încheerii anilor școlari, bărbați ca fericirii George Barișiu și Ioan Popescu, tălcuiiau dela acest loc sentimentele poporului român, trebuințele lui simțite pentru educația femeii române și în frul acelora fixau țința și vocațiunea acestei școle superioare de fete.

Eu smerit începător atunci în cariera de astăzi, ascultam cu nespuse sete cuvintele lor și mărturisesc, că eram un adict convins al poveștelor lor, pentru-că vedeam într'unul pe istoricul erudit al poporului român, pe întemeiătorul publicității române și neînfrântul

luptător,  r în celalalt pe pedagogul distins  i devotat al poporului român.

 i mi-am zis adese-ori în fr m nt rile mele sufletesci, că nu se p te să nu recunosci ochiul probei în ac st  mare cauză a poporului român, când  i vezi aceşti doi bărbaţi m n  în m n , t ind brazda, cea at t de mult dorită, pentru educaţia femeii române.

 i cine a scrutat în cartea popórelor  i a urmărit cu atenţie evoluţia dezvoltării lor, acela va da dreptate cuvintelor mele, când afirm, că istoria  i educaţia naţională sunt acei doi factori, cari hotăresc sórtea unui popor pe v cure înainte.

 r pentru cazul de fa , cei mai valoro i reprezentanţi ai acestor doi rami de  tiin , au s v r it rolul începutului. Ei au chemat la via  acest institut în numele Asociaţiunii, prin cuv ntul  i st ruin a lor neobosită, căruia apoi i-au urmat multe alte s cole române de fete în patrie. Ei i-au brăzdat calea, cu acea ini te a con tiin ei, că au reparat o gres l  a trecutului, ce de mult trebuia făcut. Noi, nici un alt merit nu avem, dec t, că le-am urmat cu credin .

 i ce ne-au pus pe tablele legii aceşti bărbaţi?  n scurte cuvinte voiu împrospăta:

Să  nzest r m femeia română cu rodirile culturai adevărate, într'un grad c t mai înalt posibil, pentru-că numai av nd minte luminată va put  deveni pricep toare tovar  a so ului, familiei, cu care este chemată să împartă  i binele  i r ul acestei vieţi.

Să  nzest r m femeia română cu rodirile educaţiei religioșe, pentru ca s'o ridicăm la un nivel c t mai înalt al judecăţii morale, sub a cărei influin  să- i explice ea  ns i menirea sa casnică, vocaţiunea sa pentru gospodărie  i nu pentru de ert ciuni frivole.

 n sf r it să întărim în inima femeii române acea nobilă pornire, ce altcum fi este înăscută, de a simţi exclusiv cu poporul, căruia apar ine; de a se afirma cu energie, între ori-ce împrejurări, în curătenia caracterului sau etnic românesc. Astfel să o deprindem a se ferii de  rba imitaţie a unei civilisaţiuni străine  i cosmopolite  i cu încetul să ne deprindem odată a crea din al nostru propriu, în condiţiile nóstre, fie  i mai modeste, dar răzimat pe sufletul poporului nostru, a cărui capabilitate, nici dujmanii cei mai aprigi nu i-au putut-o denega.

Acesta este potecul signat nouă de istoricul G. Bari iu  i pedagogul I. Popescu, pe care str b t nd înainte, pasul nostru nu va rătăci.

 i totu i, să nu cred  omul auzului, s-a svonit din o parte  re-care, că în sancţiunarea acestui institut s-ar ocroti anumite tend n e aristocratice. Nu  nţeleg, de când nisui a spre o cultură fir sc , este sinonimă cu spiritul de aristocraţie!

Nu pot să nu stărui încâtva asupra acestui moment. Nu pot să nu fac o scurtă dare de samă despre felul cum privesc chestia  col r  clasele mai înalte aristocratice, cari nouă — durere — ne lipsesc  i clasele medii  i muncit re, cari la noi sunt în preponderan .

E în deob te cunoscut, că aristocraţia unui popor o form z   meni, cari mo tenesc bogăţii întinse, milioane, sau apoi  meni, cari se razimă, cu drept  i fără drept, pe bugetul sumptuos al statului.

Aceste clase de  meni,  in în adevăr să- i construiesc  numai s cole de lux, în care nu se  nv   arta de a c ştiga cu sirg in   i de a păstra cu înţelepciune, ci arta de a risipi, de a duce o via  u or , fără griji  i fără prevedere la trebuin ele viitorului. Dar clasele medii  i ale muncitorilor, cum suntem  i noi, apreciază tocmai contrarul cu privire la  inta  nv  m ntului.

Dreptaceea s-ar put   i numai presupune, ca noi să poz m tend n ele unui spirit aristocratic? Noi, cari suntem un popor abia emancipat de sub jugul iobăgiei din 1848? Noi să facem pe parvenitul, care să uite de ce a fost ieri  i de ce-i lipsesc astăzi?!

Nici odată!... Intr ga n str  fiin , educaţia n str , idealul nostru, spulberă cu des v r ire asemenea aberaţiuni.

Dar să nu uităm, că întotdeauna fructul bun are sórtea, de a număra mai mulţi inamici... Gr dinariul  ntept însă, tocmai din acel motiv, cu  ndoit  pază îngrijesc fructul seu.

 i noi vom purcede astfel. Nu vom slăbi în st ruin ele nóstre, pentru întemeierea educaţiei a femeii române. Nu, mai ales astăzi, când vedem, că la fraţii nostri de dincolo, s-a pornit după exemplul nostru un curent puternic, pentru promovarea educaţiei religioșe, morale şi naţionale a femeii române.

Acesta e sentimentul comun al poporului român,  i pentru noi numai acesta p te fi hot r tor!

După ac st  apreţiare, pentru buna n str  orientare, vin să-mi împlinesc cea mai plăcută parte a funcţiei mele. Să aduc respectuo ele nóstre omagii Exelen iei V stre, I. P. S. nostru Părinte, pentru mulţumirea, ce ne faceţi prin  nalta prezen . — Urez Exelen iei V stre, mulţi ani fericiti!

Mulţumesc On. Public, pentru c lduro a atenţie, ce dă acestei instituţiuni culturale a Asociaţiunii.

Mulţumesc P. O. D. delegat al On. Comitet, pentru părintésca conducere a examenelor  i mă rog, ca în cumpăna judecăţii asupra prestaţiunilor dovedite de elevele nóstre, în sensul programei acum exhaustate, să binevoiască a lua în considerare împrejurarea, că în anul acesta morbul greu pentru copii: scarlatina, ne-a răpit  i nouă patru s pt m ni din timpul cel mai preţios pentru  nv  m nt. Astfel, p te să va fi observat  ci colea c te o mică lacună în deplină rotundire a rezultatului dorit. Să mulţumim însă bunului Dumnezeu, că ne-a ferit de a aduce alte jertfe mai durero e, numitului morb periculos.

Înainte de a  nceia,  in să amintesc încă un lucru. Anume, că în decursul acestor examene, On. Public a avut plăcuta ocazie, să p t  privii într'una din salele institutului nostru  i o mică, dar frumo   expoziţie de tablouri.

Aceste produse însă, nu sunt dela elevele actuale, ci dela eleve deja absolvente ale s colei nóstre, dimpreună cu dóue din cursul complementar de astăzi, cari au frecventat în anul acesta un curs privat de pictură, deschis în Sibiu  n Septembrie 1899, de d or  Laura Vlad, absolventă a academiei de pictură din München.

Noi am deschis cu placere u ile acestui paladiu al Asociaţiunii, pentru expunerea amintitelor produse alese, deórece menirea Asociaţiunii e să  nt mpine cu căldură  i să încurajeze, tot ce se manifestă cu demnitate pe terenul artelor  i  tiin elor, în sinul poporului român.  i simţim mare bucurie, când vedem gradul de perfecţiune, la care au ajuns elevele s colei nóstre, sub o bună conducere. Doresc din inimă, să fie de bun augur, acest laudabil succes.

Cu acestea declar anul  colar încheiat.

După dl Director a luat I. Preas nţia Sa cuv ntul  i în p rint şti cuvinte s'a adresat at t cătră elevele institutului c t  i cătră publicul asistent.  n special pe eleve le-a îndemnat să fie conșcii de datorin ele sociale, ce le aştept  în via a de t te zilele, ar t ndu-le, că nisui ele nóstre spre cultură  i progres vor fi numai atunci închegate, când t te femeile n mului vor contribui în măsura cuvenită la cre terea viit orelor generaţiuni; ac sta cu at t mai v rtos, cu c t  nfluin a mamelor este mult mai mare, dec t a oricărui institut de cre tere. Cercul cuno tiin elor, al bunei purtări, al modestiei  i al cumpătului în t te  i al bunei  i raţionalei gospodării, se caute a-le lăţi în cercuri mai largi, spre a face astfel bucurie familiilor  i a c ştiga vază institutului, în care au crescut,  i care ca  i o mamă bună s'a îngrijit a le da o cre tere al s   i rom nesc , cum n'au putut avea damele nóstre de azi mai în vr st , cari au fost avisate la institute străine  i n'au putut gusta farmecul produ ţiunilor, cum au fost multe din cele auzite în limba maternă. La fine binecuv nt  institutul  i elevele lui, dorindu-i tot succes bun  i spriginul publicului român, pentru care cu mari jertfe s'au  nfiin at  i se sus ine.

Cuvintele Eminen iei Sale au fost ascultate de toţi în picior .

La fine a vorbit delegatul comitetului dl Ioan F r u cam astfel:

Exelen ia V str   nalt Preas n ite Dle Archiepiscop  i Metropolit!  lustr  adunare,  ubitelor eleve!

Din poziţiunea mea oficială ce ocup în acest moment solemn ca delegat al celei mai înalte societăţi naţionale, a „Asociaţiunii pentru literatura  i cultura poporului rom n din patrie“, cuvines  se dau  i eu expresiune sim temintelor mele la ac sta strălucită serbare de încheiere a anului  colar.

Eu în calitatea mea de delegat am avut bucuria a începe  irul serbătorilor în ziua primă a examenelor, Luni în 12/25 a curente, în clasa primă a acestei s cole, pod ba s colelor nóstre  i continu nd până azi: am venit cu dr g la ele eleve din clasă în clasă, ca prin o grădină frumo   unde ele au cules cele mai frumoșe floricele,  i le au compus în buchete artistice, pe cari ni le au prezentat în formă de cuno  in e alese  i de produ ţiuni succese la pian,  i prin declamări, cu cari ne au des fat sufletul.

Se afirmă  i p te cu drept cuv nt, că noi preste tot am sta  ndreptul altor n muri din patrie în cultură, dar' privind îndărăpt  i asemen nd trecutul cu prezentul trebuie să constatăm cu bucurie un progres  nbucur toriu. Noi cei b tr ni ne aducem aminte cu jele din tinere ele nóstre, c t de pustiu era c mpul naţional, nu era o singură s col  pentru cre terea tineretului nostru;  r astăzi cu fericire constatăm, că ac sta s col  nu este întru nimic în d r ptul s colelor de ac sta categorie  i rivalise   cu cele ale concet tenilor de alte limbi din Patrie. Cuvines  deci se ne bucurăm în asemenea momente solemne  i că ne bucurăm dov d  este strălucita adunare prezentă, pentru care onóre eu dator sunt în numele comitetului central al „Asociaţiunii“ a aduce cea mai profundă mulţumită: la locul prim mulţumesc înalt Preas n iei Sale Domnului Archiepiscop  i Metropolit, că a binevoit cu  nalta Sa prezen  a onora serb t rea n str  solemnă  i a încuraja cu  nţeleptele-i pove e  i nisui ele nobile ale acestui institut,  i apoi întreg onoratului public.

Mulţumesc corpului profesoral dela ac st  s col  pentru zelul  i devotamentul, cu care au muncit un an de zile, ocup nd locul p rin ilor scumpelor od re ale mamelor, pe cari le au  ncredin at îngrijirii lor ging  e; mulţumesc în fine  i laud buna purtare  i strălucitul progres al  ubitelor eleve, aceste scumpe od re a mamelor române, cari  ntorc ndu-se la bunii lor părinţi se păstreze un suvenir dulce acestui institut naţional, creat  i susţinut cu mari jertfe de „Asociaţiunea n str  pentru cultura poporului român“, căruia să-i dorim, să cre sc   i se  nflor sc .

La s col  elementară de fete a „Reuniunii femeilor române din Sibiu“.

 n prezen a unui public distins s'au  ţinut Mercuri  n 27 Iunie, nou a. c. examenele anuale la s col  elementară de fete a Reuniunii femeilor române din Sibiu.

Condu e cu mult interes de presidenta reuniunii d mna Maria Cosma, examenele s'au dezvoltat în adevărat delicio .

Micu ele eleve au răspuns din fiecare obiect de  nv  m nt cu multă pricepere, precisiune  i curagiu, pun nd în uimire pe publicul ascult toriu prin bogatele cuno  in e c ştigate în decursul anului școlariu trecut.

La s col  ac sta, cercet t  în acest an numai de 14 eleve, sunt aplicate 2 puteri didactice dintre cele mai bune,  i rezultatul excelent al acestui examen face onóre corpului didactic.

La examenul din limba maghiară a luat parte pun nd întrebări  i  nsu i inspectorul regesc de s cole comitatens, care a rămas deplin mulţumit şi cu rezultatul din limba maghiară.

 ncheierea festivă a anului școlariu s'a făcut Joi  n 28 Iunie, a. c. la  rele 11 a. m. cu care ocaziune elevele au declamat  i au c ntat.

La  ncheierea festivă a anului  colar a luat parte ca  i în anul trecut  i Exelen ia Sa I. P. S. Domn archiepiscop  i metropolit Ioan Metianu, care a rostit elevelor adevărate cuvinte p rint şti de îmbărbătare,  i reuniunei cuvinte de mulţumire pentru susţinerea acestei s cole rom ne ti, care e chemată a da feti elor române cre tere  i educaţiune în limba lor maternă.

A fost  n l toriu a auzi din gura metropolitului cuvinte de îmbărbătare în fa  neinteresului manifestat încă  i acum din unele părţi pentru s colele rom ne ti aici în Sibiu, preferite fiind s colele dela c lug ri e, cari cresc elevele în spirit nerom nesc,  i în spirit du man — declarat du man bisericeii nóstre ortodoxe române  i instituţiunilor ei.

Ac st  îmbărbătare la adresa reuniunii femeilor române din Sibiu din rostul păstorului  ngriyat de sórtea turmei sale a îndemnat pe presidenta Maria Cosma să r ge pe Exelen ia Sa, ca să aibă în deosebită îngrijire  i s col  ac sta  i cea civilă a Asociaţiunii, cari ambele au misiune sf nt  de a cre ce feti ele în spirit românesc  i în spiritul bisericilor rom ne ti.

S'a observat adevăr în timpul din urmă, că mulţi preoţi de ai nostri  i cresc feti ele în m n stirile papistașe de aici, unde pe l ng  aceea, că nu primesc  nstrucţiunea în limba lor maternă, li-se  nfiltr  doctrine străine de biserica n str ,  i avem casuri concrete, că după c ţva ani de s col  în acele m n stiri feti ele nóstre au uitat de părinţi, de biserica străbunilor lor,  i s'au făcut  i ele c lug ri e acolo unde au studiat.

Contra acestui r u va trebui să luptăm noi mai pre fa ,  i lupta va trebui să se p rte în planul prim în România, unde încă dăm de acest r u.

Ca încheiere a raportului despre examenele anuale dela s col  ac sta cu placere luăm act de lucrurile feti elor, cari au fost expuse în o sală deosebită a s colei, au fost aranjate cu mult gust,  i au stors admiraţiunea tuturor, celora ce au avut plăcuta ocaziune a le privii  i a le admira.

 scusi a femeii române în lucrul de m n  s'a tradat în micile rom n  te din s col  elementară de fete a reuniunii femeilor române din Sibiu.

Pomul de pe fructe, femeia română de pe lucrul frumos se cunoște.

Revistă externă

Din extremul Orient.  tirile mai nouă sosite din China spun, că puterile europene aliate cu Japonia au reu it se elibereze *Tiencin*-ul  i să despresure pe admiratul *Seymour*, care s'a întors la *Tiencin*. O altă veste e, că ducele *Tuan*, în con telegere cu  mp r t sa  i cu  ful partidului conservativ, a proclamat pe fiul seu de * mp rat al Chinei*  i pe ambasadorii streini  i  ine obstatici, pentru ca să ob in  învoirea la acest act.

Ziarele ruse ti asigură despre succesul puterilor aliate asupra Chinezilor, dar pericolul va fi mai mare în momentul, c nd va deveni fapt pacificarea Chinei. Ce se va  nt mpla atunci? Cum va fi cu  mp r irea pielei ursului, încă înainte de a-l fi omor t?

NOUT  I

Parastas pentru fericitul metropolit  aguna. Conform anun ului nostru din nrul ultim s'a oficiat eri, la 11 a. m., un p r stas solemn pentru sufletul neuitatului nostru arhieru *Andreiu*, în biserica parochială din Cetate. Era present întreg institutul „Andreian“  nfiin at  i dotat de nemuritorul prelat,  i un numeros public din Sibiu, în frunte cu oficialii consistoriului archidiececan, corpul profesoral seminarial. Am observat  i numero i țerani din apropiere, cari, zi de t rg fiind  i auzind de parastas — au grăbit  i ei a ro ti o rugăciune ferbinte pentru Acela, care numai pentru progresul poporului a trăit  i cu neas menat succes a muncit. A servit înalt-preas n ia Sa archiepiscopul nostru Ioan, asistat de protoierii Zaharie Boiu, Moise Lazar, Nicolae Cristea, monahul Dr. Eusebiu Ro ca, Ioan Ghibu  i diaconii Elie Cristea  i D. C mpeanu. C nt rile de la parastas le-au c ntat parte preo imea fungent , parte corul seminarial funebral condus de profesorul D. C nt n. Fie, ca rugăciunile, e ite din ad ncul sufletelor celor participanţi, să se  nal e la

tronul ceresc, unde ascultare se afle, dând odihna binemeritată, vrednicului arhieru, unde dreptii se odihnesc.

*

La școala comercială superioară română din Brașov s'a terminat examenul de maturitate Mercuri. President al comisiei examinătoare a fost dl protopop Vasile Voinea; din partea guvernului au asistat ca reprezentanți dnii: Nicolae Putnok și I. Fekete. Din 20 candidați, au prestat cu succes examenul 18 inși și anume 2 cu *forțe bine*, 6 cu *bine* și 10 cu *suficient*. Doi inși au fost avisați la emendarea examenului în Septembrie.

*

Nouă profesora pentru școlile civile superioare. D-șora Catinca Bogdan din Brașov, sora dlui Ioan Bogdan, profesor la universitatea din București a făcut în 25 l. c. cu *distincție* examenul de profesora pentru școlile civile superioare, având ca studii speciale matematica și fizica. Deasemenea a depus și examenul special de gimnastică cu eminentă, obținând ast-fel și diploma de profesora de gimnastică pentru școlile civile superioare. Gratulăm sincer noiei profesore la însoitul succes.

*

Planul de învățământ al cursurilor administrative. Ministrul president ca ministru de interne a publicat dispozițiile despre executarea proiectatelor cursuri administrative. Se vor înființa în Budapesta, Debrețin, Cluj, Pojon, Kassa, Pécs, Szombathely, Sighetul-Marmației, Mureș-Oșorhei și Becicherecul-mare, 10 cursuri de un an, cu următorul program de învățământ: în primul semestru se vor propune, dreptul de stat ungar și dreptul administrativ, elementele fundamentale ale dreptului ecleziastic ungar și purtarea matriculei de stat, elementele dreptului penal ungar și ale procedurii penale, dreptul civil ungar, purtarea cărților funduare, elemente din dreptul de concurs, cambial și comercial; în semestrul al doilea: elemente din studiul și dreptul financiar, administrația economică, apărarea țării, stabilitatea de stat, stilistica comunală și manipulațiunea.

*

Lueger — cetățean de onoare. Consiliul orașului Viena, în considerarea meritelor primarului Dr. Carol Lueger obținute pe terenul economic și spiritual, l'a ales cu unanimitate de cetățean onorar al Vienei.

*

Fete abituriente. Pentru prima oară acum în număr mai mare au depus eleve dela două gimnasii din Bpesta examenul de maturitate. La gimnasiul de fete din strada Barcsay au prestat examenul de maturitate din 26 eleve — 17, ear la cel din str. zöldfa s'au anunțat la examen 24, dintre cari l'au depus cu succes 22. — Episcopul Fraknoi a dat expresiune păreri sale că fetele deși au studiat numai patru ani limba latină, o posed în aceeași măsură, cași tinerii cărora li s'a propus în opt ani.

*

† **Oprea Borcia**, paroch gr. or. și membru al comitetului protopresbiterial din tractul Seliștei, după lungi și grele suferințe, în al 83-lea an al etății, provăzută fiind cu ss. Taine s'a mutat la cele eterne în 17/30 Iunie a. c. după un serviciu prestat bisericeii și poporului seu cu devotament și statornică credință timp de 56 ani.

Rămășițele pământesci ale neuitatului soț și părinte iubitoriu se vor depune spre vecinică odihnă Luni, în 19 Iunie (2 Iuliu) a. c. la 1 oră d. am. în cimiteriul bisericeii celei mari din Seliște. Seliște, 17/30 Iunie 1900. Paraschiva Borcia născ. Dordea, soție. Dumitru, Ioan, Constantin, Oprea, Ana Popa n. Borcia, Elisabeta Peligrad n. Borcia, ca fi și fice. Nicolau Peligrad, ginere. Elisabeta Borcia n. Banciu, Maria Borcia n. Cristea, Marina Borcia n. Coșa, nurori, și numeroși nepoți și nepoate.

*

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu” a ținut Joi seara o ședință la care a participat un însemnat număr de ascultători, sodali, și dame coriste, apoi câțiva măestri. Noul notar Dl I. Apolzan, a cetit mai întâi protocolul adunării generale, după autenticarea căruia s'au luat dispozițiunile de lipsă în scopul executării hotărârilor aduse

de adunarea generală. După acestea trecându-se la înșaișă ședința așa zisă literară, Dșora Evelina Luca a declamat destul de bine anecdota de Speranță „Tiganul la fugă”, după D-sa a cetit binișor Dl G. Tereanu, sodal tipograf piesa „Bola de căldărar”, care deși cam scurtă, a produs mult haz. Zelosa coristă Dna E. Roșca n. Pop a declamat poesia de A. Ciato „Din vremuri neajunse”, care a fost una dintre cele mai lungi și obositoare însă cu un succes foarte bun. Dșora E. Grecu, a executat cu mare exactitate mai multe cântece populare la pian, care de care mai frumoase. Frumos a cântat Dl N. Ișan m. pilar acompaniat de Dșora Grecu romană „Dacă 'n douăzeci de tómnă” după care ne-a delectat la fine Dșora E. Grecu cu o frumoasă „Sərbă românească”. Exaurindu-se programul, ședința se încheie și ne despărțim pe deplin mulțumiți.

*

A treia universitate maghiară. Intre așele ungurești, cari ar dori să aibă pe teritoriul lor a treia universitate, ce se va înființa, este și Kassa, unde s'a ales de curând un comitet care se redactează un album-memoriu în această cauză și se pregătesc un proiect detaiat cu preliminarul de spese. Memoriul va avea să conțină istoricul vechii universități din Kassa.

*

Un păcat contra pedagogiei. „Bud. Hirap” rostește osindă asupra școlii școlare din cercul VII al capitalei fiindcă n'a eliminat limba germană din școala elementară după exemplul celorlalte eforii școlare, ci a enunțat, că: învățarea limbei germane e salutară cu deosebire pentru cei cari pășesc pe cariera industrială și comercială.

Ziarul numit concludă: „Răpim copiilor sufletul național și destoinicia lor, dacă-i instruiam în o limbă străină, înainte de a se fi consolidat acelea în ei. Le ruinăm aptitudinea de studiu și pofta de viață, facem pustiire în mintea lor fragedă, dacă-i îngreunăm înainte de vreme fără trebuință mai ales cu chestiile gramaticale lipsite de orice duc.”

N'avem intenția să apărăm punctul de vedere al respectivului școal școlar — care probabil a fost cu considerare la limba maternă a copiilor și a cărui capabilitate de a se declara în o astfel de întrebare o trage fôia maghiară la îndoială.

Intrebăm însă: pentru-ce nu veniți tot cu acest verdict, când se forțază studiul limbei maghiare în școlile elementare nemaghiare în contul limbei materne și a celorlalte studii?

*

Mamă desperată. În Chezdi-Vásárhely trăiește un cismar, căruia i place să gaste din spirtuose până se cam turtește. În astfel de stare mergând de curând acasă a început să-și maltrateze soția, care în desperarea ei din cauza multelor bătăi îndurate până acum, s'a dus cu copiii în miez de noapte până la Oroszfalu la o móră, și mai întâi a sugrumat pe copii și i-a aruncat în apă, apoi s'a aruncat și ea în valurile râului. Văzându-o calfele de morar au scos-o și au predat-o justiției; copiii încă au fost aflați.

*

Nasul principelui Bulgariei. Un ziar bulgar publică următoarea istorică hazliă: Ziaristul Songow, colaboratorul ziarului „Posta”, ce apare în Sofia, a publicat nu de mult un foileton, în care în mod umoristic arăta, cum poți cunoște caracterul cuiva după formațiunea nasului, și sbiciuia energic caracterul indivizilor cu nas lung. În Bulgaria însă nu poți filozofa nepedepsit despre nas. Așa și acum procurorul de stat a aflat în cele scrise crima de laesa majestate și a chemat înaintea legii pe ziaristul numit. Explicarea este, că nasul principelui Ferdinand prea trece măsura în lungime, și îndată-ce cine-va scrie, său vorbește rău despre nasurile lungi, principele se simte neplăcut atins.

*

Din țera Oltului ni-e dat să înregistrăm tot numai sciri, cari nici o veselie nu ne cauzează. Astfel, precum ne comunică un corespondent, mai d'unăzi învățătorul confesional Adămoiu din Sâmbăta super. apus. fără scirea și învoirea directorului școl. local, a dat poruncă școlarilor sei într'o Duminecă ca îndată după serviciul divin, să se adune cu toții la școlă ca acolo dimpreună cu adulții

comunei, sub flamura maghiară să primescă pe oșpeții arăndașului domeniului grecilor din Brașov Tibáld Mihály, fiul judeiului grecual din Făgăraș, între strigări de „éljen”; acesta s'a și întemplat înaintea școlii, conducând pe oșpeții arăndașului până la locuința lui, unde apoi s'a întins, sub conducerea învățătorului joc, după care au beut în tignă cele 5 litre de alcool cinstite de oșpeții maghiari din Făgăraș. De notat e și aceea că în sus zisa comună, cu ori ce copil de școlă te vei întâlni, văzându-te cu nădrăgi momentan ți adresază un „jó napot”. Despre examenul ce l'a făcut inv. Adămoiu cu școlarii sei la finea acestui an și cel trecut vor avea să se pronunțe cei chemați și interesați. —

În 4 Iunie a. c. s'a aflat de gendarmi un cadavru pe muntele Cațaveiu, în depărtare de 3 ore de sat, pe teritoriul comunei Lisa. Mortul a fost fiul de 26 ani al unui locuitoriu român gr.-orf. din Sâmbăta super. resărit. al cărui tată, nefind de față în ziua următoare, când a mers la fața locului pretorul din Făgăraș Mester Károly și matriculantul din Lisa Bozdogina Bodog (de origine Rășinărean trecut la reformați) spre constatarea casului; părintele de tēmă să nu fie constrâns la suportarea speșelor cu comisiunea a denegat recunoșterea fiului seu, care dispăruse în momente de alienațiune încă de prin Februarie a. c., și așa a fost înmormântat fără preot.

Dela societatea de lectură „Andrei Șaguna”.

Raportul general

al comitetului despre activitatea societății de lectură „Andrei Șaguna” în anul 1899/1900.

Onorată societate!

În desvoltarea cultului umane generale, fie-care națiune își are partea sa, fie care își are locul seu mai inferior ori mai superior, după cum e de energică întru acuirea și conservarea lui. Acuirea și conservarea poziției acuirate depinde dela moralitatea, interesul și energia ce o posed și manifestă fii respectivului popor. Istoria, magistra vieții, ne arată mai presus de ori ce îndoală, că n'a existat popor, care străin de aceste calități să se fi putut avânta la vre-un renume; tot acesta ne arată; că nici poziția și renumele nu se pôte sustine decât prin concentrarea strânsă a amintitelor calități.

Națiunile conșcii că aceste calități formeză cementul, basa solidă a existenței lor și a statelor, s'au dat și își dau tôte silințele pentru sădirea și înrădăcinarea acestora în inimile fiilor lor. În adevăr numai prin acestea angajază puteri tinere și brațe vîjose pentru promovarea destinului și ajungerea aspirațiunilor de ori ce natură.

E explicabilă deci tendința spre înaintare în direcțiunea arătată după cum se manifestă zilnic. Spre scopul acesta s'au creat o mulțime de așezăminte, cari s'au provăzut cu tôte mijlocele cari ajută desvoltarea tinereime.

Intre mijlocele de feliul acesta se numără și reuniunile și societățile de lectură. Cu deosebire acestea din urmă se consideră ca cei mai de frunte factori culturali. Menirea lor este mărță, țința lor nobilă și scopul sublim. Inzestrarea cu armele științei, propagarea moralității, interesului și a energiei, manifestarea forțelor individuale în serviciul și pentru binele comun, iată la ce tind ele, iată ce propagă în cei ce se adăpostesc sub aripile lor.

Acosta este problema societăților în general.

Societatea, ai cărei membri suntem și noi, clericii și pedagogii seminarului archidieceșan „Andreian”, pe lângă menirea mărță ce trebuie să o aibă ori care societate, are un caracter și mai pronunțat. Aceasta reese din intențiunile nemuritoriului arhieru a cărui nume societatea noastră are rara fericire de a-l purta. Voesce adevă, să crască din membrii ei preoți buni, zeloși, conșcii de nobila lor chemare și învățători destoinici, devotați cu trup cu suflet pentru luminarea poporului. Ea arată raportul intim ce se recere între aceste două chemări, pune în

praxă idea de coherință și solidaritate ce trebuie să existe între ele, ca să resulte lucrări armonioase, cari singure sunt basa existenței și durabilității bunului nume atât a unuiu cât și a celui alt.

Acest scop l'a urmărit societatea de lectură „Andrei Șaguna”, dela întemeierea ei până astăzi când numără al 32-lea an al existenței sale.

Ajunși la sfîrșitul acestui an de activitate, comitetul pus de D-Vóstră în fruntea societății, vine a prezenta despre munca desvoltată în decursul acestui an în sinul societății următorul:

Raport general.

I. Activitatea societății.

A. În general.

Societatea s'a constituit în ședința ținută la 15 Sept. v. 1899 sub conducerea P. O. D. director seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca, alegând de:

Președinte: Demetriu Comșa prof. sem. Vice-președ: Constantin Flămînd, cler. a III.

a) Oficianti: Notariu al societății Vasiliu Runcean, cler. a II. Archivariu și not. al coresp. Andrei Ludu, cler. a III. Cassariu Onoriu Sas, cler. a I. Controlor Georgiu Petrinca, cler. a III. Redactor George Burlea, cler. a III. Bibliotecari Sebast. Stanca, cler. a II. Vice-bibliotec. Ioan Sporea, ped. a I.

b) Membrii în comisiunea literară: Nicolau Șandru și Zeno Popovici, clerici a III. Ioan Oțoiu și Ilariu Gonțea, clerici a II. George Tulbure, Patriciu Marcu cler. a I. care îndepărtându-se din institut, a fost suplinat prin Dem. Borcea cler. a I. Eugeniu Popescu, ped. a III. Ioan Chioariu, ped. a II.

Societatea astfel constituită, a ținut în decursul anului cu totul 21 ședințe, dintre cari 1 de constituire, 14 ordinare, 5 extraordinare și 1 de încheiere.

Afară de aceste ședințe, cari după necesitate au fost ocupate cu afaceri literare și administrațiune, s'a ținut în seara de 29 Novembru întru amintirea memoriei neuitatului arhieru Andrei, patronul societății o ședință publică, cu cuvânt ocașional, disertațiune, declamațiuni, cântări și producțiune de orchestră. Public numeros și distins a participat la această manifestare a societății, în frunte cu Eminența Sa Inalt Preasfințitul Domn Archiepiscop și Metropolit Ioan, actualul patron al societății. Publicul participant s'a îndepărtat dela ședință plăcut impresionat, cea ce la timpul seu s'a și exprimat prin rapoarte date în diferite foi periodice.

Conclusele societății după natura afacerilor sunt parte literare, parte administrative, dintre cari cele mai însemnate sunt în număr de 19. Tôte acestea s'au executat cu excepțiunea alor 3, cari au rămas a se executa în viitoriu.

Numărul membrilor societății în acest an a fost 242 și adevă: 21 fundatori, 9 onorari și 212 ordinari (mai mulți ca în anul trecut cu 18).

(Va urma)

Programul examenelor

dela școala populară rom. gr. or. din Seliște, la finea anului 1899/1900.

Duminecă, în 18 Iunie la 11 ore a. m. producțiunea copiilor și copilelor dela (școala) asil.

La 3 ore p. m. examenul elevilor din cursurile I, II și III dela școala de repetițiune economică, după examinare cercetarea grădinei școlare.

Vineri în 23 Iunie: dela 7— $\frac{1}{2}$ 9 ore a. m. cl. I elevi, dela $\frac{1}{2}$ 9—10 ore a. m. cl. I eleve, dela 10— $\frac{1}{2}$ 12 ore a. m. cl. II elevi, dela 2— $\frac{1}{2}$ 4 ore p. m. cl. II eleve, dela $\frac{1}{2}$ 4—5 ore p. m. cl. III elevi. La 6 ore p. m. examen de gimnastică.

Sâmbătă în 24 Iunie: dela 9—11 ore a. m. cl. III eleve. La 11 ore cercetarea expoziției lucrurilor de mână, dela 2—4 ore p. m. cl. IV elevi, dela 4—6 ore p. m. cl. IV eleve.

Duminecă în 25 Iunie dela 9—11 ore a. m. cl. V elevi. La 11 ore încheierea festivă a anului școlar în biserică.

Seliște, la 3 Iunie, 1900.

Diracțiunea școlii:

Dumitru Lăpădat.

Mătase Henneberg

veritabilă numai dacă se procură direct dela mine—neagră, albă și colorată, dela 45 cr. până la fl. 14.65 pr. metru. Fiecaruia franco și vămuită, acasă. Mustre cu întorcerea poștei.

G. Henneberg, fabricant de mătase (lîf. de curte ces. și reg. Zürich. [10] 6—11

Nr. 398/1900 prot.

[76] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa a III. Lelese cu filia Sohodol, protopresbiteratul Devei, se publică prin această concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch sunt în bani gata, socotit a 5 corone de familie dela 172 familii 860 corone venitele stolare în termen mediu anual 100 la oltă 960 corone.

Doritorii a ocupa acest post se trimită cererile lor concursuale cu documentele recerute în termenul deschis subscrișului oficiu protopresbiteral, și se se prezenteze în parochie înainte de alegere spre cunoștere și informare.

În conțelegere cu comitetul parochial — Oficiul protopresbiteral gr. ort. al Devei.

Deva, la 10/23 Iunie, 1900.

George Romanul
protopresbiter.

Sz. 5137—1900.

[80] 1—3

Pályázati hirdetés.

Felek községben jóváhagyott határozattal rendszeresített jegyzőirokikiállítás betöltendő; felhívom pályázni öhajtokat, hogy az alább következő feltételeket kimutató okmányokkal felszerelt kérvényeiket nálam folyó évi július hó 15-éig adják be.

A jegyző-irokikiállítás évi fizetése: 600 koronát tesz ki, minden más illetmény vagy mellékjövedelem nélkül.

Pályázó köteles kimutatni, hogy egy középiskola VI. osztályát sikerrel végezte, legalább egy évig községi irodában alkalmazva volt, a magyar, német és román nyelvet szóban és írásban birja és hogy erkölcsi magaviselete kifogástalan.

Nagy-Szeben, 1900 évi június hó 26-án.

A jár. főszolgabíró helyett:

Putkovski Gyula
szolgabíró.

Căsuța din Strada Nouă 5

se vinde pe lângă condițiuni foarte avantajoase, deslușiri mai de aproape se pot obține dela proprietar **Strada Nouă** [77] 1—2 **Nr. 5.**

1000 corone

plătesc celui-ce va mai căpeta vr'odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 35 cr. (Pentru pachetare 10 cr. deosebit). **Erezi A. Bartilla** (E Winkler), Viena, 19/1, Sommergasse 1. — Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denușări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se pte căpeta, trimit 7 sticle cu 2 fl. 60 cr. franco. — **Deposît în Sibiu** la farmacia „Vulturul” C. Müller, piața mare; farmacia Heinrich, piața mică 27; farmacia Molnar, strada Cisnădiei 59; **Parfumeria Meltzer**, strada Cisnădiei și strada Gușteritei. [33] 9—

In **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, a eșit de sub tipar:

Dogmatica ortodoxă

de

Greg. Pletosu,

protoiereu, profesor gimnasial

Carte aprobată de Preavenatul Sinod archidieceșan gr.or.

Prețul broș. 2 C. 40 fl., pentru România 3 franci.

Voci din public.

Scrisoarea de mulțumită din America.

Copia scrisoiei originale, tradusă verbal româneșce.

Domnului **Franz Wilhelm**, farmacist, Neunkirchen, Austria de jos

New-Jork, 18 Mai 1898.

Iubite Domnule!

În Noiembrie 12 anul 1895 eram așa de bolnav de reumatism, că am fost silit, să mă pun la pat. Opt luni de zile a trebuit să zac în acelaș loc, fără să mă pot mișca; greutatea corpului mi s'a redus dela 175 lbs la 130 lbs nu semn despre durerile grozave, ce am avut să îndur în atâția ani. N'am lăsat mai nimic neprobat, însă după ce folosém ceva, așa am auzit de liniments electric, scalde turcești, și după tot felul de ocupațiuni medicale, nu mă simțem mai bine, așa că ultimul medic ce l'am ocupat mi zise, că nu primesce mai mulți bani dela mine, pentru că bani sunt aruncați fără scop.

După ce trecu vreme la mijloc, întâlni un amic al meu, care-mi spune de tea **Wilhelm pentru curățirea sângelui antiarthritică, antirheumatică**, ce-ar fi un mijloc fără greș contra reumatismului. Eu îi povestii din esperențele mele cu alte mijloce, și aveam foarte puțină încredere. Parecă mâna sortii mi-a dictat să scriu la D-Vóstră, și inima mea mai cugeta, că esistă un mângăitor, care mă curéza. Da, am câștigat convingerea, că esistă un atare mântuitor. Nu pot exprima în cuvinte durerile cumplite din cei din urmă 3 ani; acum când nu mă mai pte conturba nimic, mă simt ca un copil nou născut în acest moment fără a prețui toate comorile lumii pe lângă **tea Wilhelm pentru curățirea sângelui antiarthritică antirheumatică**.

Fiți așa buni, domnule, și trimiteți-ne îndată 1 C. Q. D. 1 duzină (12) pachete de tea Wihelm pentru curățirea sângelui antiarthritică antirheumatică.

Dorindu-Vă ce e mai bine în sănătate și viață îndelungată, rămân cu tot respectul.

Iosef M. Gordon, 179 orchard st. New-York. [7] 6—7

Să află în toate farmaciile.

Deposît principal: la farmacistul **I. G. Molnar**, Sibiu.

In **Tipografia și librăria archidieceșană, Sibiu**, se află următoarele scrieri ale poetului nostru **G. Coșbuc**:

Fire de tort, broș. fl. 1.—
Balade și idile „ fl. 1.50
Sacotala, broș. „ 2.50
Aeneis ediț. II. broș. „ 1.25
Răsboiul nostru pentru neatere, broș. „ —.50

A apărut:

Scrisori către eleve

de

D-șora prof. **Maria Cioban**

O carte foarte instructivă, se află de vânzare la

Librăria archidieceșană.

Prețul 1 cor., trimisă cu posta 1.10 cor.

A eșit de sub tipariu în Tipografia archidieceșană:

APOSTOLUL

— cu litere latine —

cu binecuvântarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vânzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Școala de musică Kaiser în Viena

Curs în timpul feriilor, curs pentru

examenul de stat; Despărțământ pentru instrucțiune epistolară teoretică.

[74] 2—2

Prospecte gratis.

Saisonul de primăvară și de vară

1900.

Stofe de Brünn veritabile

Una bucată de metri 3.10 lungă, pentru un rând complet de haine de bărbat (Roc, pantaloni, vestă,) costă numai

fl. 2.75, 370, 4.80 de lână veritabilă de oae fl. 6. — și 6.90 de lână mai bună veritabilă de oae
fl. 7.75 din lână fină veritabilă de oae
fl. 8.65 din lână foarte fină veritabilă de oae
fl. 10.— din cea mai fină lână veritabilă de oae.

Una bucată stofă pentru un rând de haine-salon fl. 10.— deasemenea espedează cu prețurile de fabrică stofe pentru pardisii, lodeu pentru turiști cele mai fine kamgarne etc. etc. depozitul real și recunoscut în destul ca solid:

Siegel-Imhof în Brünn.

Mustre gratis și franco. Liferarea conform mustrei se garantează. [56] 17—40

Avantajele mușteriiilor privați, de a comanda stofele direct dela firma de mai sus, dela fabrică, sunt foarte însemnate.

Farmacia lui F. I. R. Hotter la sf. Iosif, Wien, XII/2 Schönbrunnerstrasse 182.

Absorbinalul lui Hotter.

$\frac{1}{2}$ Flacon fl. 6. —, $\frac{1}{2}$ Flacon fl. 3.50. delătură toate umflăturile și depunerile de grăsimi fără să vatemă părului. Întărește nervii atacati și slăbiți, delătură și distruge toate nodurile în mușchi, și servește și ca scut în contra aprinderilor; cu deosebire e probat la umflăturile produse din cauza fearelor, apoi în contra aricaturei umflărei copitei, genunchilor umflați, mai departe în contra umflăturilor (noduri) de vine, în contra umflăturei picioarelor la glesne și la încheietura degetelor cu un cuvânt în contra tuturor umflăturilor ori unde s'ar ivi.

Praful nutritor alui Hotter, pentru cai și vite cornute

1 Pachet cu 80 cr.

Un adaus escelent la nutremânt, pentru a ținea vitele sănătoase și cu putere este de a se folosi la toate suferințele de rărunchi de ficat și de nervi.

Alifia lui Hotter pentru delăturarea crescăturilor de oase.

$\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 2. $\frac{1}{2}$ Cutie cu fl. 1.20. delătură crescăturile de oase și depunerile osoase chiar și după 4—6 săptămâni. (boală învechită).

Preparate pentru veterinari, cele mai bune ale timpului mai nou, cari după atestate număröse nu au fost ajunse de alte mijloace de natura aceasta.

Să se ceară numai preparate de ale lui Hotter și să nu se primescă altele. Deposît în farmacii și Droguerii.

Deposît principal la Dr. Emil Budai farmacia orașului Budapesta (Stadthausplatz) și la Iosif v. Török Budapesta VI Kiraly utca 12.

Fluidul lui Hotter „Training“

1 Sticlă cu fl. 1.20.

Conservează nervii și mușchii până la bătrânețe înaintată totdeauna puternici și vioi, pune în stare pe animal să presteze cele mai mari strapații și fugi, să înțelege după frecare cu fluidul „Training“.

Să mai folosește cu succes uimitor la toate umările cari obvin din opintiri prea mari, ologie, reumatism, și înțepenire.

Praful de porci a lui Hotter.

Nr. I și II

1 kg. . . . fl. 1.20.

Cel mai buu mijloc pentru a produce pofta de mâncare și cu acesta prosperarea porcilor, foarte acomodat în contra orbalțului (brâncă); Nr. II este de a se întrebuința la urdinare.

Mijloc în contra Colicei alui Hotter.

1 Sticlă fl. 1.50.

Contra la tot felul de colică și contra oprirei udului la cai precum și contra umflăturilor la vite cornute. [54] 18—104